

Některé otázky organizace týlu frontu v útočné operaci

Podplukovník Josef Mikulec

Autor v článku vysvětluje některé zásady činnosti týlu frontu; zabývá se jeho organizací, učením, řeší otázky zásobování, dopravy, zdravotnického zabezpečení a velení.

Činnost frontového týlu v útočné operaci, vedené v podmínkách používání zbraní hromadného ničení, není určována jen spotřebou velkého množství zásob (500—700 tisíc tun), ale i složitostí situace, za které frontový týl plní své úkoly. To klade zvýšené požadavky především na přísun materiálu, který musí být na 75—80 % soustředěn ve frontových, armádních a vojenských skladech do zahájení operace. Poněvadž doba na přípravu frontových operací bude značně zkrácena a příprava bude probíhat v podmínkách nepřetržité bojové činnosti, je třeba pečlivě celou činnost týlu sladit. V soudobých operacích pouze odlehčený týl, schopný po celou dobu vedení útočné operace sledovat vojska, může zabezpečit operační činnost po materiální, technické a zdravotnické stránce. Vojсковý týl musí být plně pohyblivý a všechny prostředky týlového zabezpečení vedení boje na dobu 4—5 dnů musí být na vozidlech.

Týlové útvary a zařízení svazků a armád je třeba vybavit terénními dopravními prostředky. Výše zásob materiálně technických prostředků udržovaných v armádním týlu musí kryt spotřebu vojsk armády na dobu dvou dnů vedení operací.

Týl frontu je nutno přiblížit blíže k vojskům. Snížení množství materiálních prostředků v armádních skladech a nové zásady zdravotnického zabezpečení vytvářejí pro takové přiblížení vhodné podmínky. Tyto pohyblivé prostředky frontu se rozvíjejí v prostorech, ve kterých dříve pracovaly týlové útvary a zařízení armád. Kromě toho může týl frontu část svých zásob předstoupit ještě blíže k vojskům bez ohledu na postup obnovy železnic.

Organizace a členění operačního týlu na sledy (frontová zásobovací základna, před-sunutá frontová základna, oddělení předsunuté frontové základny) dovoluje i při zpo-hyblivění udržovat ve frontu tutéž výši zásob jako dříve. Armádní zásoby spolu se zá-sobami vojenského týlu zabezpečují polní armádu na 6—7 dnů činnosti, tj. na jednu armádní operaci. Při provádění nepřetržitého přísunu v průběhu vedení útočné operace dosáhneme toho, že ke konci armádní operace bude v armádních skladech 70—80 % původních zásob, což dovoluje zahájit bez operační přestávky další armádní operaci. V důsledku možnosti přiblížení části frontových zásob blíže k vojskům (zásoby v PFZ a podle potřeby i v čelních odděleních PFZ) se souhrn zásob v prostoru operační čin-nosti nejen nesnižuje, ale naopak nepatrně zvyšuje.

Vysoká pohyblivost operačního týlu je zabezpečena nejen snížením a účelnějším rozložením zásob, nýbrž i dostatečnými dopravními prostředky, především automobil-ními. Jejich kapacita musí dovolovat přemístění armádní základny dvěma koloběhy. Front musí mít k dispozici nejen dopravní prostředky pro doplňování spotřeby zásob armád, nýbrž i pro vytváření oddělení PFZ. I když se nemění zásada odpovědnosti za přísun materiálu nadřazeného k podřízeným, může náčelník týlu frontu, který zná ope-rační záměr velitele frontu, použít k přísunu zásob z frontových skladů k armádám dopravních prostředků armád. Dopravní prostředky armád a frontu musí být využívány na základě komplexního plánu přísunu. Přitom využití dopravních prostředků všech druhů, to znamená automobilních, železničních, vzdušných a popřípadě i vodních, musí řídit jeden orgán. Zásobování pomocí letounů je nutno považovat za běžný způsob pří-sunu, poněvadž vzdušný přísun je schopen řešit obtížné situace zejména ve prospěch vojsk prvního sledu operačního učenění frontu. Při plánování přísunu je třeba vždy počítat s nutností nahradit jeden druh dopravních prostředků jiným. Zejména rozpočet na využití železnice musí být vždy zdvojen především automobilním transportem. V praxi to znamená, udržovat stále zálohu automobilních dopravních prostředků, a to na stupni frontu v útočné operaci ve výši 25 % denního objemu přísunu. Jestliže denní kapacita přísunu tvoří asi 15 až 16 tisíc tun, je třeba mít v záloze frontu kapacitu asi 3—3,5 tisíc tun, to znamená jednu automobilní brigádu.

Rovněž názor na využití a obnovu komunikací je třeba změnit. V soudových podmínkách vedení frontové útočné operace se nemůžeme spokojit s udržováním 2—3 železničních směrů nebo 2—3 automobilních silnic u frontu a 1—2 směrů silnic u armády, nýbrž je třeba počítat s využitím celé komunikační sítě v pásmu operační činnosti frontu. Při obnově je třeba věnovat pozornost zejména obnově komunikačních objektů.

Složitá je otázka obnovy poškozené techniky. Dále platí zásada, že v průběhu frontové útočné operace je třeba veškeré technické prostředky orientovat na opravy té techniky, kterou je možno co nejrychleji vrátit vojskům. Hlavní metodou oprav je výměna agregátů. Činnost vojskových armádních i frontových technických útvarů musí být úzce sladěna a řízena podle jednotného ústředního plánu. I u technických zařízení armády a frontu je třeba zabezpečit jejich pohyblivost a možnost přemístění jedním koloběhem. Toho dosáhneme revizí výše zásob technického materiálu, který svojí skladbou musí odpovídat profilu prováděných oprav a jeho množství se musí řídit požadavkem mít v armádních zařízeních zásoby na stejnou dobu jako ostatního materiálu. Je třeba počítat s tím, že část záložních součástek a agregátů bude získána demontáží neopravitelné techniky.

Při organizaci zdravotnického zabezpečení frontové operace je třeba především odstraňovat mnohoetapovost odsunu, která nejenže zhoršuje zdravotní stav raněného, ale zvyšuje při stejném počtu raněných i počet lůžek. To vyžaduje přenést poskytování specializované pomoci na front. Ze sestavy armády se plně vylučuje armádní nemocniční základna, která byla tvořena z málo pohyblivých nemocnic. Armádní zdravotnické útvary musí být organizovány tak, aby byly zaměnitelné s divizními zdravotnickými prapory. Poněvadž tyto prostředky jsou schopny pracovat v ohniscích napadení ZHN, není nutno mít specializované zdravotnické prostředky. Rozvinování frontových nemocnic bude probíhat postupným narůstáním podle skutečné situace a především se bude řídit operační situací armád. Řízení léčebných zařízení rozvinutých v armádních prostorech bude provádět zdravotnická správa frontu (frontová nemocniční základna). Řízení nemocničních frontových základen v hloubce frontového týlového prostoru bude provádět správa frontového odsunového střediska, takže náčelník zdravotnické služby frontu může veškerou pozornost soustředit na řízení zdravotnického zabezpečení prvního sledu operačního uclnění frontu.

Uvedné hlavní změny v organizaci materiálního a zdravotnického zabezpečení frontové operace vyvolávají nutnost věnovat zvýšenou pozornost otázkám velení týlu, poněvadž vzrostla vzájemná závislost v činnosti sil a prostředků týlového zabezpečení všech stupňů. Jen sladěná práce všech stupňů velení v otázkách materiálního, zdravotnického a technického zabezpečení je zárukou splnění náročných úkolů. Je třeba říci, že nový systém organizace týlu dává lepší předpoklady pro organizaci spojení. Spojení frontového a armádního týlu musí být napojeno na spojovací uzly, které se rozvíjejí v místech činnosti hlavních týlových orgánů a na pomocné spojovací uzly, které se zřizují v místech rozvinutí týlu svazků, armády a frontu.

Nejintenzivnější činnost týlových orgánů je v době přípravy frontové operace. V této době je zakázáno používat pro spojení rádiové prostředky. Je proto nutno, aby týl frontu měl k dispozici i útvar linkového spojení, který řeší využití speciálních kanálů linkového a směrového spojení vševojskových štábů, rozvinování a obsluhu linek týlu.

Materiální, zdravotnické a technické zabezpečení útočné operace frontu je podmíněno nejen množstvím prostředků, které jsou pro daný úkol vojsk frontu k dispozici, nýbrž i vhodnou organizací týlu, která vytvoří předpoklady k jejich dokonalému využití.

Snažil jsem se v článku vysvětlit některé nejzákladnější zásady organizace týlu frontu, při čemž jsem využil především pramenů Sovětské armády. Bylo by jistě účelné názory na změny v organizaci týlu v celém rozsahu vysvětlit podrobně a učinit předmětem diskuse v odborném vojenském tisku.